

OSA I VÄESTÖN HYVINVOINNIN KEHITYS VALTUUSTOKAUDELLA 2017-2021

1 Painopisteiden, tavoitteiden ja toimenpiteiden arviointi

Kärsämäen kunnan valtuustokauden 2017-2021 hyvinvoinnin- ja terveyden edistämisen suunnitelman painopisteinä ovat:

1. Lasten- ja perheiden hyvinvointi, 2. Työikäisten hyvinvointi, 3. Ikääntyvien toimintakyvyn ylläpitäminen.

Näiden painopisteiden tavoitteiden saavuttamiseksi on tehty toimenpiteitä, tavoitteista on toteutunut mm. seuraavat:

1. Lasten- ja perheiden hyvinvoinnin edistäminen

- paikallista yhteistyötä järjestöjen, koulun ja perhekeskuksen välillä
- mininuokkari
- omakumppani toimi jonkin aikaa
- perhekerhossa ja varhaiskasvatuskerhossa hyvin kävijöitä
- Perheasianneuvottelukeskus Pietari (Ylivieskassa), seurakunta maksaa
- Löytöpirtti avoin kohtaamispaikka
- osallistuttiin LAPE kärkihankkeen toimintaan ja niihin liittyviin koulutuksiin; varhis, koulu
- POPSOTE työ jatkuu
- maakunnallinen nuorisovaltuustoon nimetty edustajat
- hyvinvointiohjaaja ollut tukemassa nuorisovaltuuston toimintaa
- Nuoriso Leader toimintaa kouluille aktivoitu (yläkoulu ja lukio)
- Yhteistyötä NiHak, 4H, Etsivä nuorisotyö, yrittäjähdistys

2. Työikäisten hyvinvointi

- Omatoimiliikunta lisääntynyt, uusia ryhmiä syntynyt.
- rakennettu kuntoportaat, kuntoilupuistot
- useat työnantajat tukevat työntekijöiden liikkumista
- kierrätyskeskus
- Kärsämäki yhdessä Kaunis Kärsämäen sijaan
- Ankkuri-hanke

3. Ikääntyvien toimintakyvyn ylläpitäminen

- järjestöyhdyshenkilö nimetty
- tiedotusta lisätty
- Visitkärsämäki sivu toimii
- järjestöille maksetaan kulttuuri, liikunta- ja hyvinvointiavustusta
- Järjestöportaati-hanke, jatketaan alueellista järjestö toimintaa POPSOTEssa
- kuntalaiskysely tehty
- minun arkeni ja elämäni -kysely

Kunnassa toimii mm. vanhus- ja vammaisneuvosto, HYTE- ja LAPE -ryhmät, oppilashuollon ohjausryhmä ja nuorten palvelu- ja ohjausverkosto henkisen hyvinvoinnin lisäämiseksi ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi, jotta lapsista ja nuorista saadaan terveitä tulevaisuuden tekijöitä. Kärsämäellä on käytössä lapsivaikutusten arviointi.

Neuropsykiatrista valmennusta (NEPSY) on tarjottu, jatkossa koulutettujen pysyvyyttä parannetaan. Varhaiskasvatuksessa 5 työntekijää suoritti Nepsy-lapsi koulutuksen. Hyvinvointiohjaaja on aloittanut kesäkuussa 2020 ja hänen toimenkuvaansa kuuluu kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen erityisesti liikunta- ja nuorisotoimen toimialueella.

Perusopetukseen ja lukioon saatiin puolipäiväiseksi työskentelemään Terveystalon psykiatrinen erikoissairaanhoitaja kerran viikossa vuoden 2020 joulukuussa. Psykkari toimii edelleen puoli päiväisenä kerran viikossa. Perusopetuksen puolella on aloittanut neljän kunnan yhteisen hankkeen psykkari, käy kouluilla kerran viikossa.

Psykologin työpäivien määrä oli syksyllä 2020 kolme päivää kuukaudessa, mutta tarvetta todettiin olevan paljon enemmän. Keväälle 2021 työpäivien määräksi lisättiin neljä päivää kuukaudessa. Koulupsykologia emme ole saaneet rekrytoitua ja myöskin ostopalvelujen suhteen on haasteita.

Oppilailla todettiin jo syksyn 2020 aikana tavallista enemmän masentuneisuutta. Terveystalon kanssa sovittiin, että maanantaisin on varattu säännöllinen lääkäri-aika klo 13.00 akuutteja tilanteita varten.

Valistustyötä ja perheiden tukemista mm. perhekeskuksen ja kerhotoiminnan avulla on kehitetty ja yksinäisyyden vähentämistä on suoritettu erillisellä Kulttuuristartti -osallisuusprojektilla.

Työttömien ja osatyökykyisten palveluja ryhdyttiin kehittämään ESR-rahoitteisella Ankkuri-projektilla. Ruoka-apua tarjottiin työpajatyönä.

Hyvinvointia kuntalaisille luennot tarjolla kaikille älylaitteen omistaville.

Vertaisryhmiä on tarjottu, ei osallistujia riittävästi. Nahkurilla perheille avoin kohtaamispaikka. Perhekerhon toiminnassa on ollut aktiivisesti mukana eri järjestöjä. Perhekeskuksen kehittämistä jatketaan.

2019 Tilastoja Terveystalolta; äitiysneuvola 316, kotikäyntejä 23, perhevalmennusta 1, puhelin 37, e-neuvola 23, muu th 97 + joukkopapat

180 kpl, last.nla th 538, kotikäynti 15, puh 24, last.nla sh 6, koulu- ja opisk th 692, koulu- ja opisk sh 142, oppilashuoltoryhmiä 22, 643 inf.rokotetta laitettu, 5 nenäsumuterokotetta laitettu. Oppilaiden lääkäri käyntejä lv.2018-2019; 1. lk oli 24, 5. lk 28, 8. lk 33 ja lukio 2.lk oppilaita 17.

2020 Tilastoja Terveystalolta; E-neuvola (th) 35, lääkäri 20. Koulu- ja opisk. terv.huolto sh-käynnit 206, puheluita 61, th-käynnit 528, lääkärikäynnit 95. Oppilashuoltoryhmiä 24. Verkostopalaverit 4. Perhevalmennus 1. 664 influenssarokotetta. Joukkopapat 60 kpl. Lastenneuvola 19 kotikäyntiä, 469 th-käyntiä, sh-käynti 1, lääkäri 267, puheluita 113. Äitiysneuvola lääkäri 58, th-käynnit 460, kotikäynti 18, sh-käynnit 1, puheluita 111. Oppilaiden lääkäri käyntejä lv.2019-2020; 1. lk oli 10, 5. lk 33, 8. lk 34 ja lukio 2.lk oppilaita 10 ja 3.lk oppilaita 1.

Seniorineuvola ei ole saatu vielä käynnistettyä. Tammenlehvässä on alkanut kotikuntoutus -yksikkö, jossa järjestetään mm. arviointijaksoja, kuntoutusjaksoja ja siellä voidaan toteuttaa myös omaishoitajien vapaita.

Päihdetyöntekijän kapasiteettia pyrittiin lisäämään yhdessä palveluntuottajan kanssa.

Latujen ylläpidon tiedottamista on lisätty ja liikuntavälineiden lainaaminen on aloitettu. Omaehtoista terveyden edistämistä on lisätty mm. henkilökunnalle tarjotuilla Smartum-kuntokorteilla. Suomelaan rakennettiin kuntoportaat sekä rakennettu kaksi uutta kuntoilupuistoa joissa kuntoilulaitteita aikuisväestölle.

Nuorisovaltuuston jäsenet vaihtuivat vuoden 2019 lopulla, mikä aktivoi nuorisovaltuuston toimintaa. Nuorisovaltuusto edisti nuorten hyvinvointia ja kuulumista mm. järjestämällä tapahtumia, retkiä ja vaikuttamalla nuorisotalo Poppelin aukioloaikoihin. Kiertävä nuokkari ja mininuokkari aloittivat toiminnan.

Nuorisovaltuusto siirtyi kunnanhallituksen alaisuuteen, mutta se toimii muuten samoin tavoin, edistäen nuorten hyvinvointia ja kuulumista kunnassa. Nuorisovaltuuston vuosi 2020 lähti aktiivisesti käyntiin, mutta koronapandemian vuoksi toiminta hiljeni loppukevääksi ja kesäksi. Syksyn alkaessa toiminta taas palautui normaalimmaksi, mutta tapahtumien järjestäminen oli rajoitusten vallitessa haastavaa. Yhden leffailan ehtivät pitää syksyllä. Skeittipuisto rakennettiin nuorten aloitteesta. Se valmistui syyskuussa 2019.

Kärsämäen kunta täytti 150 vuotta, jonka teemoilta järjestettiin 150 tarinaa, erilaisia näyttelyitä, konserteja ja tapahtumia. Tapahtumiin osallistui ennätysmäärä kuntalaisia ja vierailijoita.

Uusia asuntoja rakennettu, ns. Keskuskoulun tontille valmistui 2020 15 uutta asuntoa.

Työhyvinvointikysely henkilökunnalle tehtiin loppuvuodesta 2019. Vastausprosentti oli 62,4%. Parannettavaa: palautteen kerääminen ja sen hyödyntäminen, kiire näkyy töissä niin, että ei aina ole tarpeeksi aikaa tehdä työtä valmiiksi. Ylpeyden aiheet: 93,2% suosittelee nykyistä työpaikkaa tuttavalleen, organisaation johtamistapaan ja esimiestyöhön oltiin tyytyväisempiä kuin verokkikunnissa. 90,1% on innostuneita työstään päivittäin tai vähintään muutaman kerran viikossa. Ammatilliseen kehittymiseen on annettu mahdollisuuksia.

Kärsämäellä käynnistyi Positiivisen johtamisen koulutus. Syksyllä 2020 toteutettiin positiivisen organisaation kysely henkilöstölle osana Pojo-hanketta. Kyselyn vastausten perusteella (69 vastaajaa) Kärsämäen kunnan positiivinen organisaatioindeksi hyvää tasoa: 7,54/10,00. Organisaatiot, joissa on korkea positiivinen organisaatioindeksi saavuttavat parempia tuloksia hyvinvoinnissa, tuloksellisuudessa, tehokkuudessa, laadussa ja eettisyydessä.

Covid-19 aiheutti haasteita palveluiden ja tapahtumien järjestämiseen. Sen vaikutukset ihmisten hyvinvointiin ovat kauaskantoisia ja sillä on ollut vaikutusta kaikilla osa-alueilla. Perusopetuksen puolella saatiin ns. korona-avustusta ja sillä saatiin jaettua opetusryhmiä pienemmiksi ja pystyttiin lisäämään erityisopettajien ja ohjaajien määrää.

2 Johtopäätökset ja toimenpide-ehdotukset

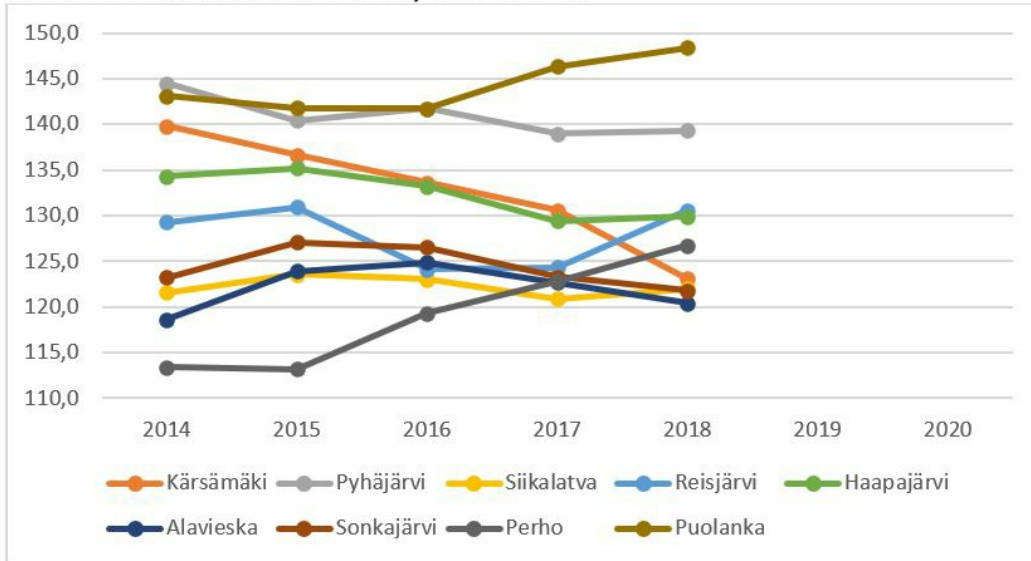
Parannusta on tapahtunut ja toimenpiteitä jatketaan.

Koulun lisää yhteistyötä opetustoimen lautakunnan kanssa vuosittaisilla tapaamisilla.

Perhekeskuksen nettisivut ja virtuaalinen toiminta ajan tasalle, Pyydä apua -palvelusta tiedottaminen, Vertaisryhmien käynnistäminen ja tukeminen, nuorisovaltuuston aktivointi perhekeskuksen toimintaan, avoin kohtaamispaikka kaiken ikäisille, varhaisen tuen perhetyö on käynnistynyt.

3 Indikaattorien ja muun tiedon osoittama hyvinvointi

Kelan sairastavuusindeksi, ikävakioitu

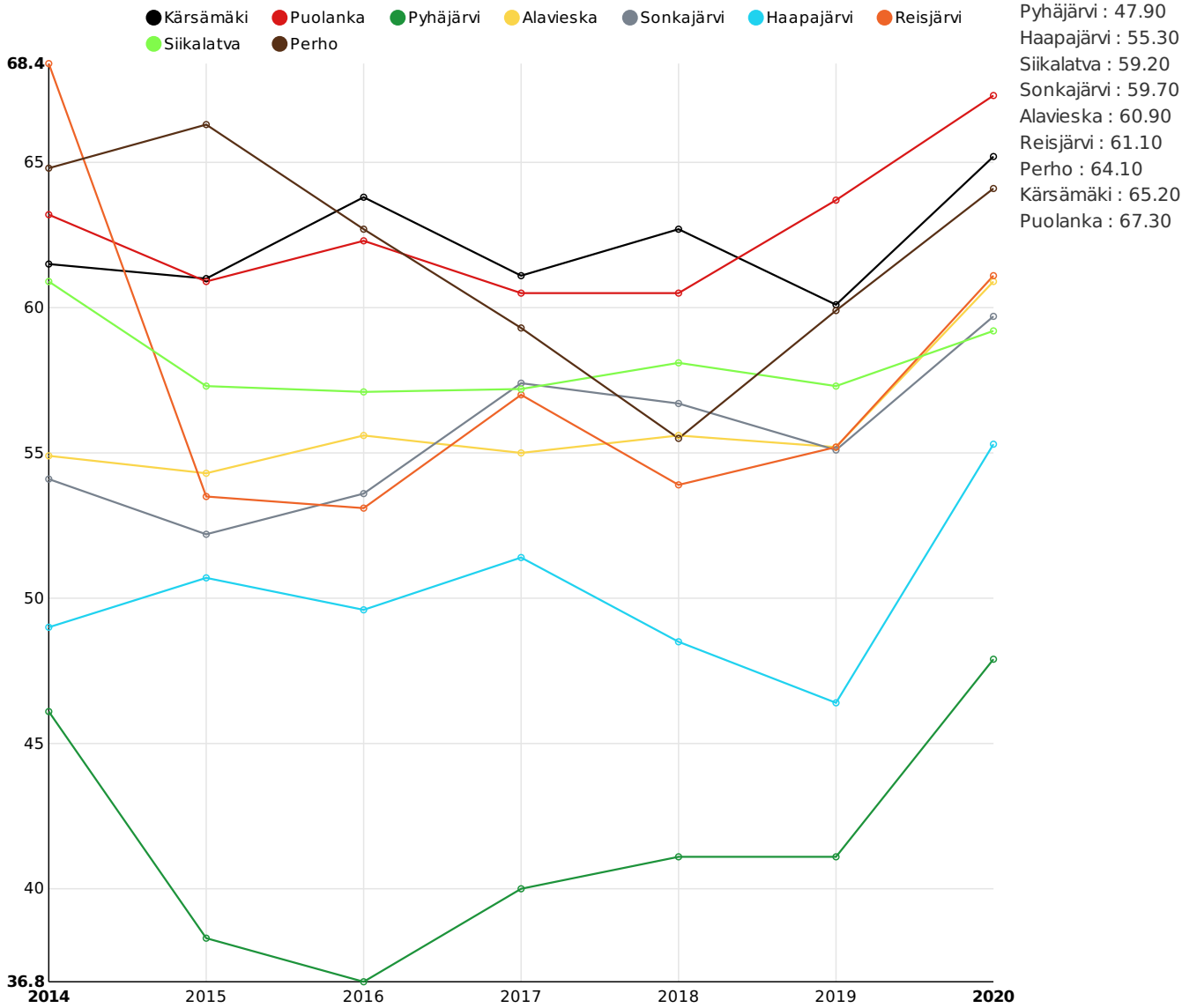
	2018
Kärsämäki	123,1
Pyhäjärvi	139,3
Siikalatva	122,0
Reisjärvi	130,6
Haapajärvi	129,9
Alavieska	120,4
Sonkajärvi	121,8
Perho	126,7
Puolanka	148,4

Indeksiä ei ole päivitetty 2018 jälkeen

KAIKKI IKÄRYHMÄT - Yhteenveto

Kärsämäki - LAAJA HYVINVOINTIKERTOMUS 2021 - 2025

Valtionosuudet, % nettokustannuksista

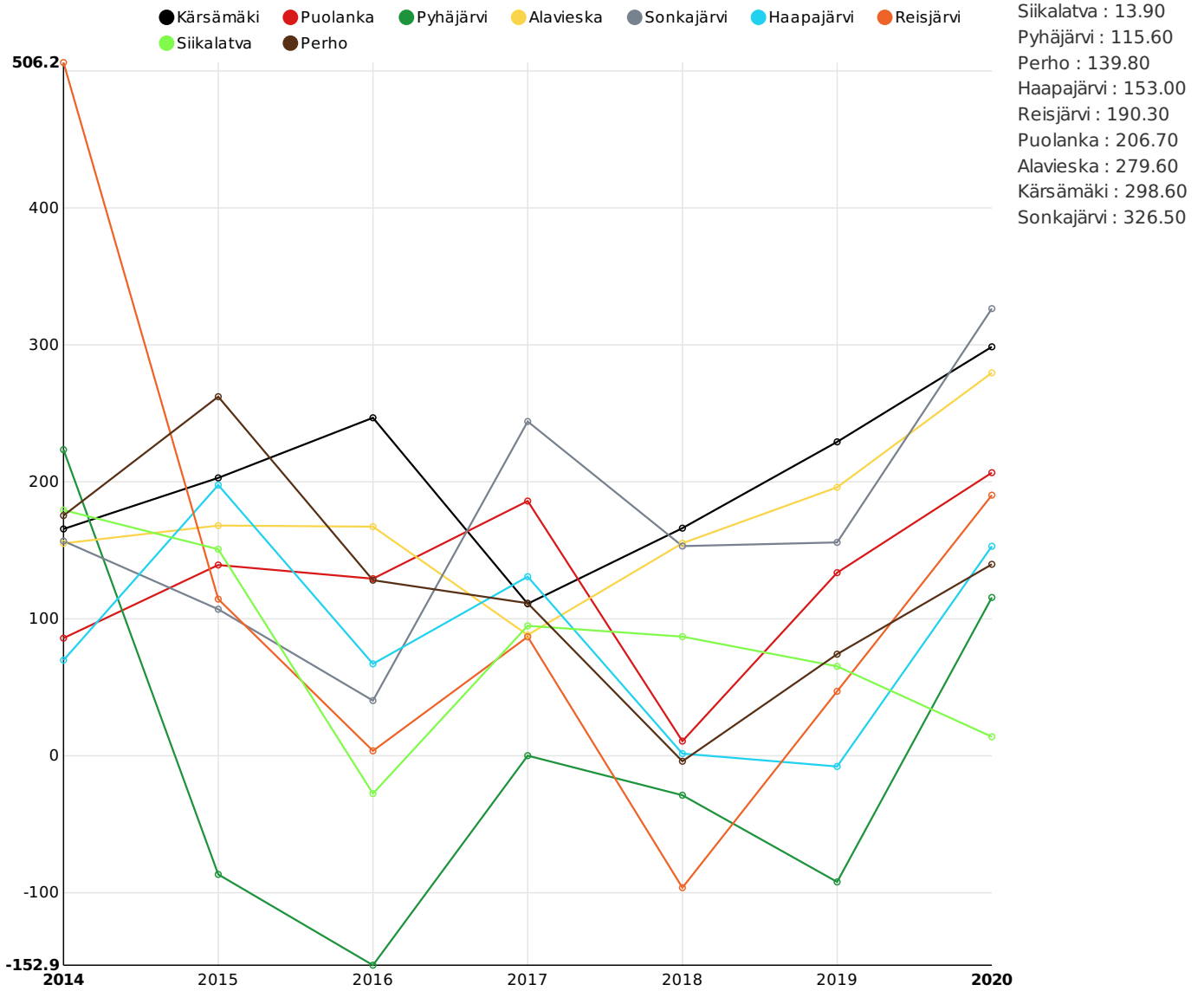
Kärsämäki - LAAJA HYVINVOINTIKERTOMUS 2021 - 2025

Vuosikate, euroa / asukas

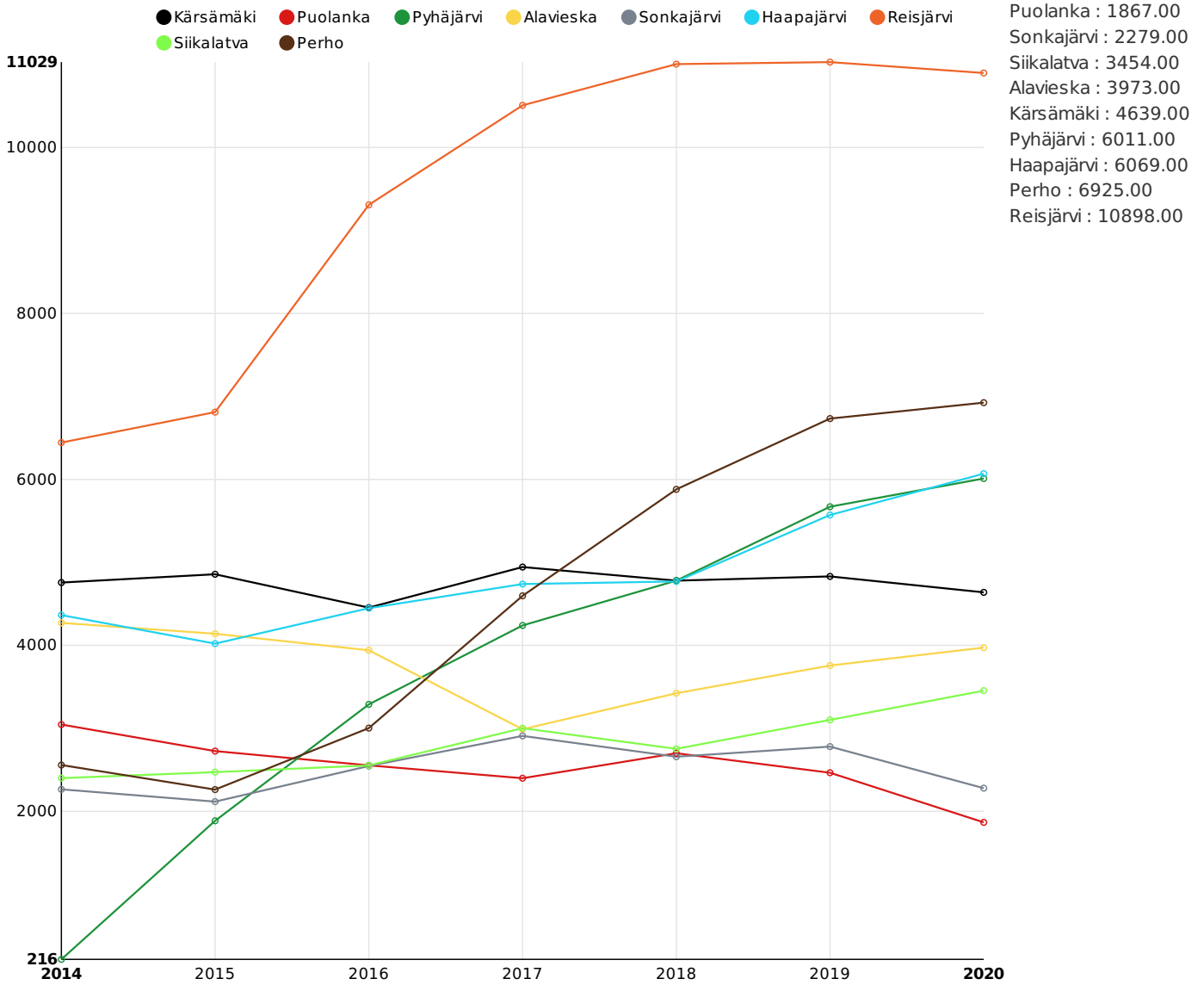
Kärsämäki - LAAJA HYVINVOINTIKERTOMUS 2021 - 2025

Vuosikate, % poistoista

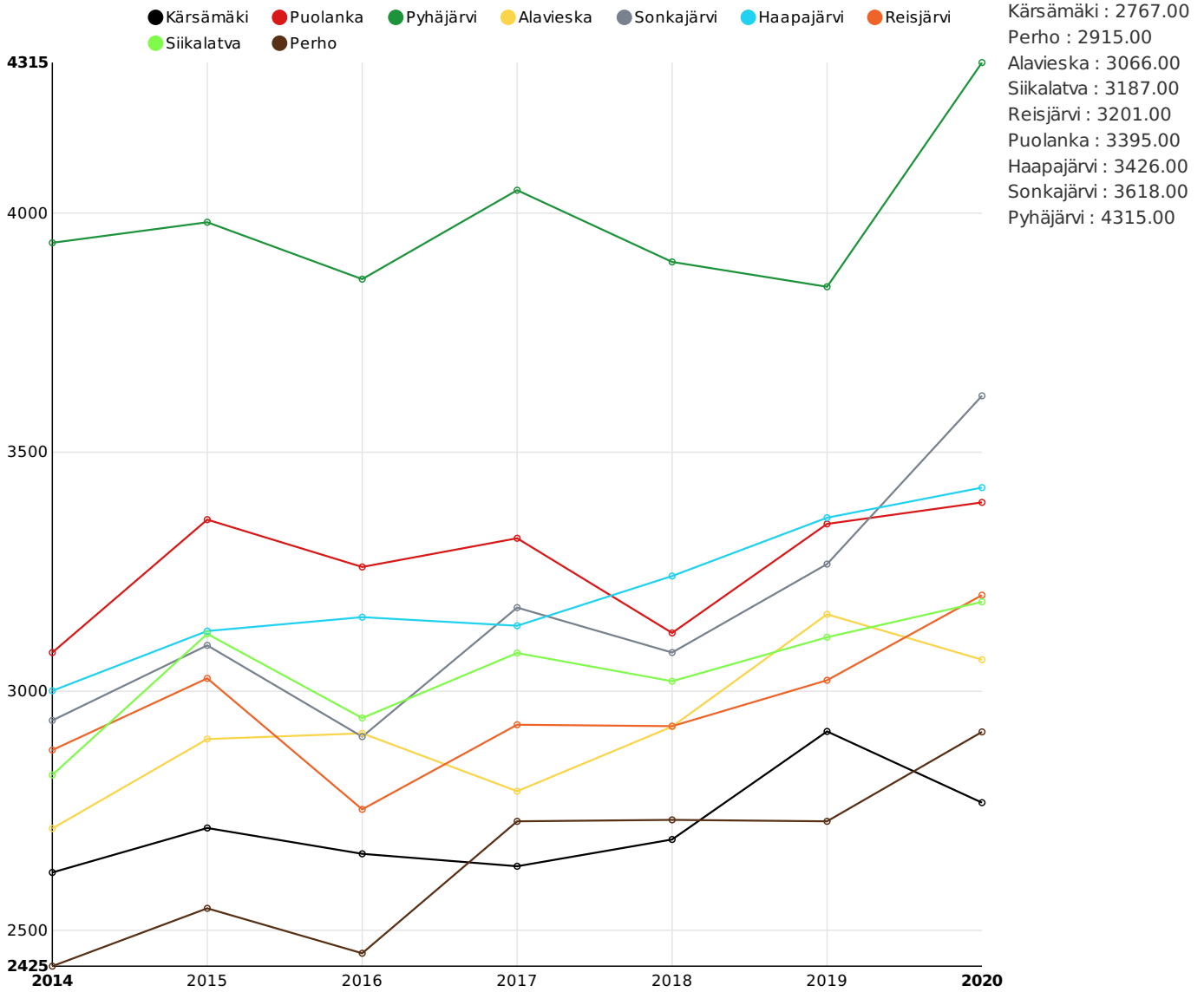
Kärsämäki - LAAJA HYVINVOINTIKERTOMUS 2021 - 2025

Lainakanta, euroa / asukas

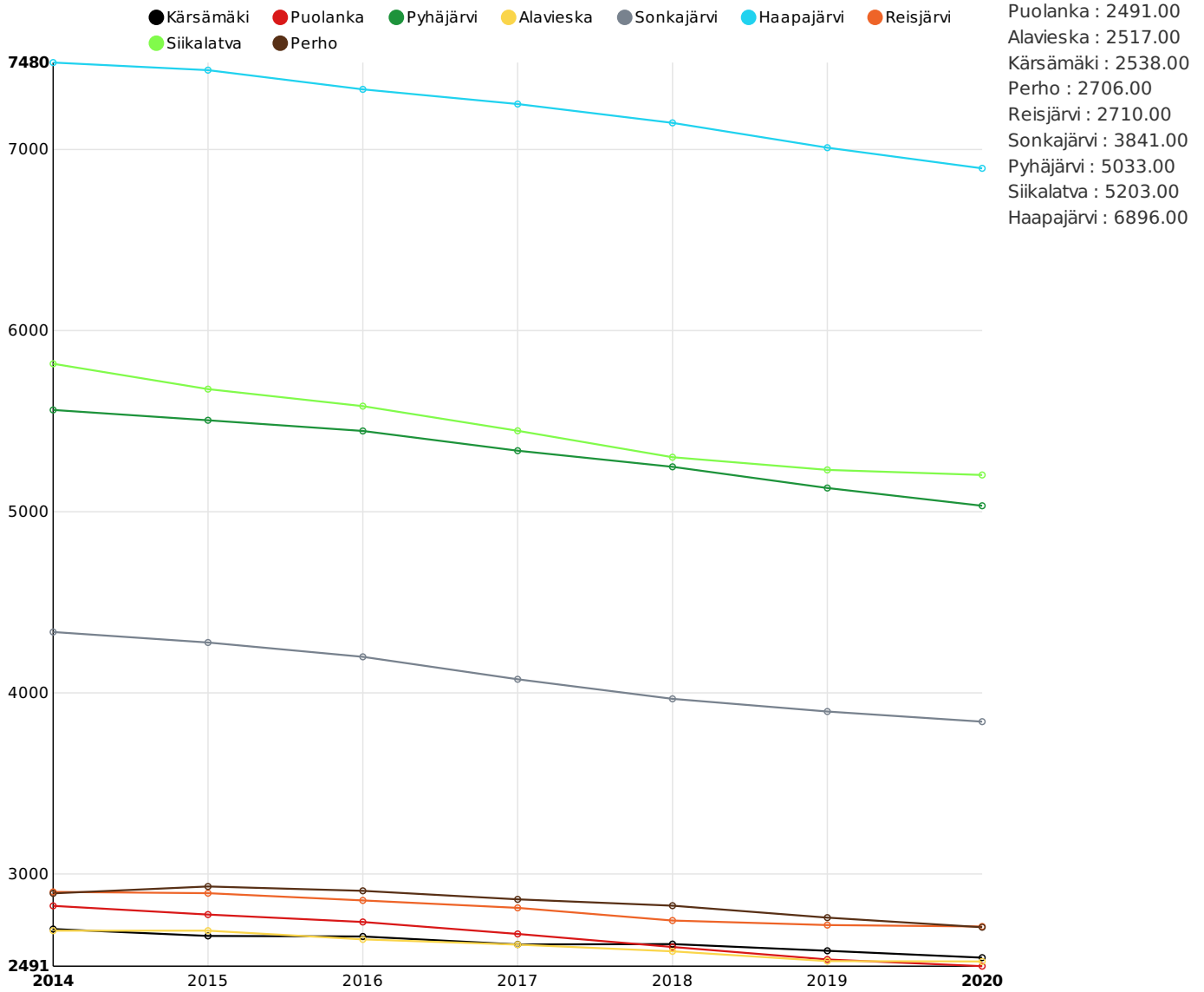
Kärsämäki - LAAJA HYVINVOINTIKERTOMUS 2021 - 2025

Verotulot, euroa / asukas

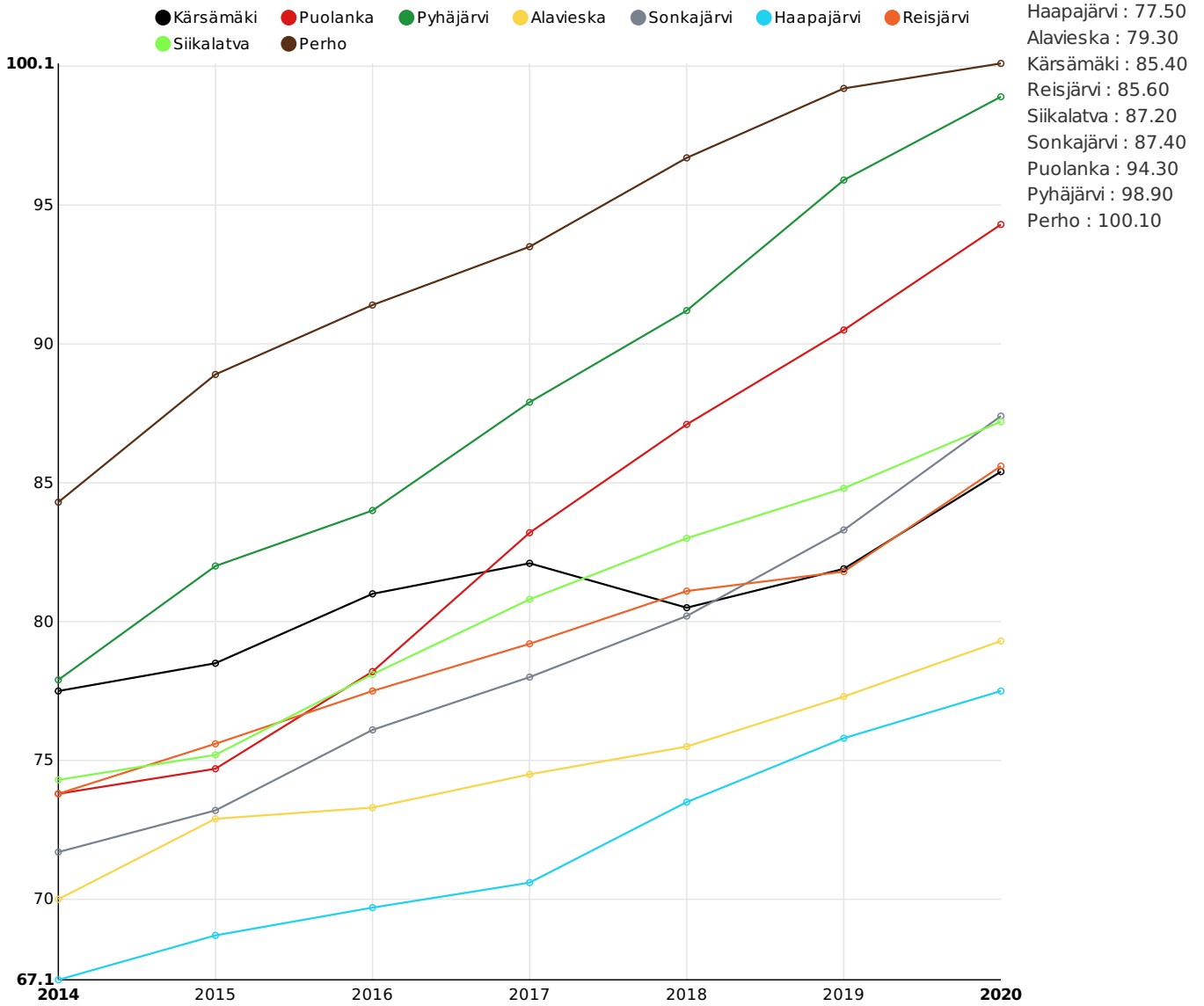
Kärsämäki - LAAJA HYVINVOINTIKERTOMUS 2021 - 2025

Väestö 31.12.

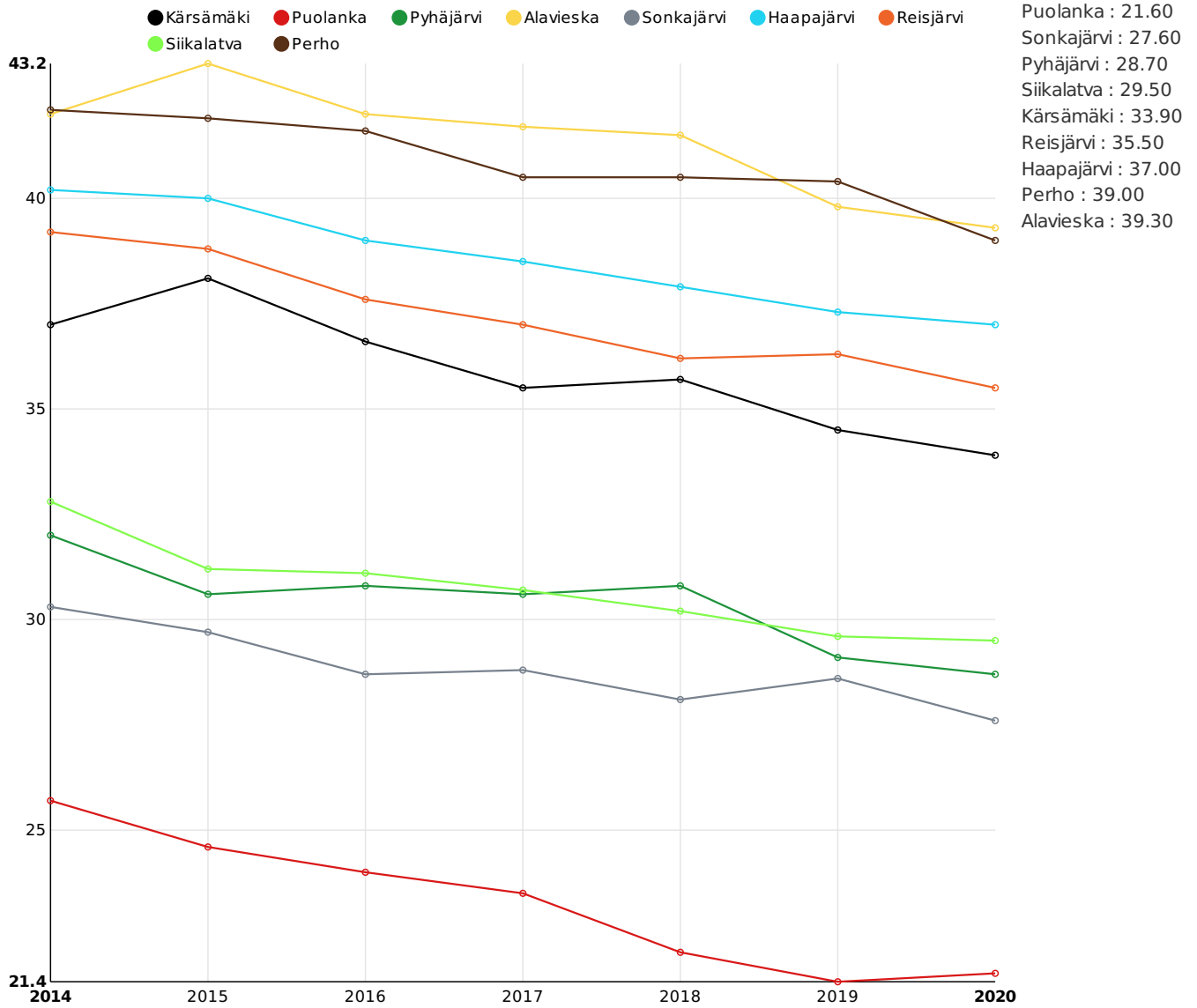
Kärsämäki - LAAJA HYVINVOINTIKERTOMUS 2021 - 2025

Huoltosuhte, demografinen

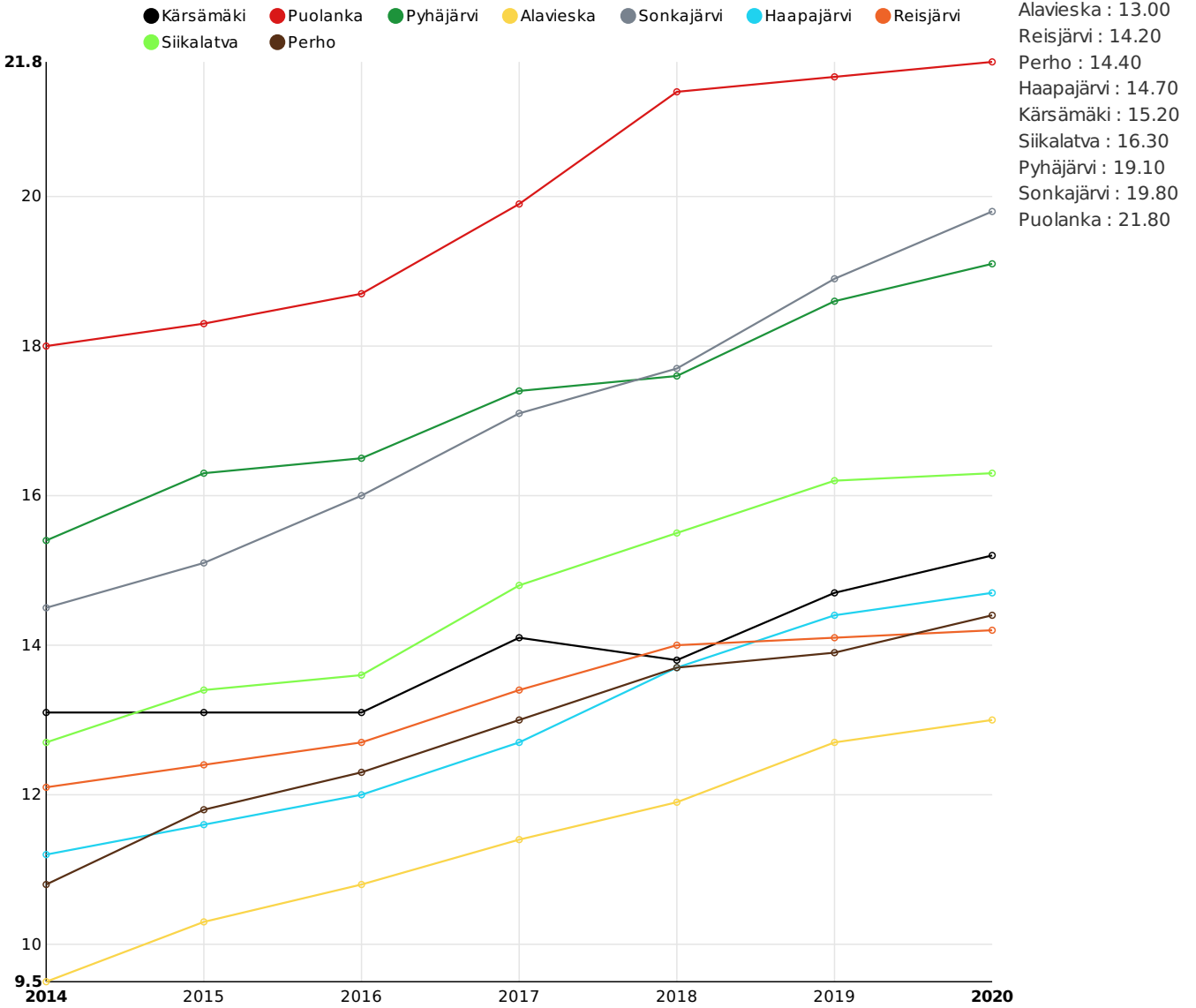
Kärsämäki - LAAJA HYVINVOINTIKERTOMUS 2021 - 2025

Lapsiperheet, % perheistä

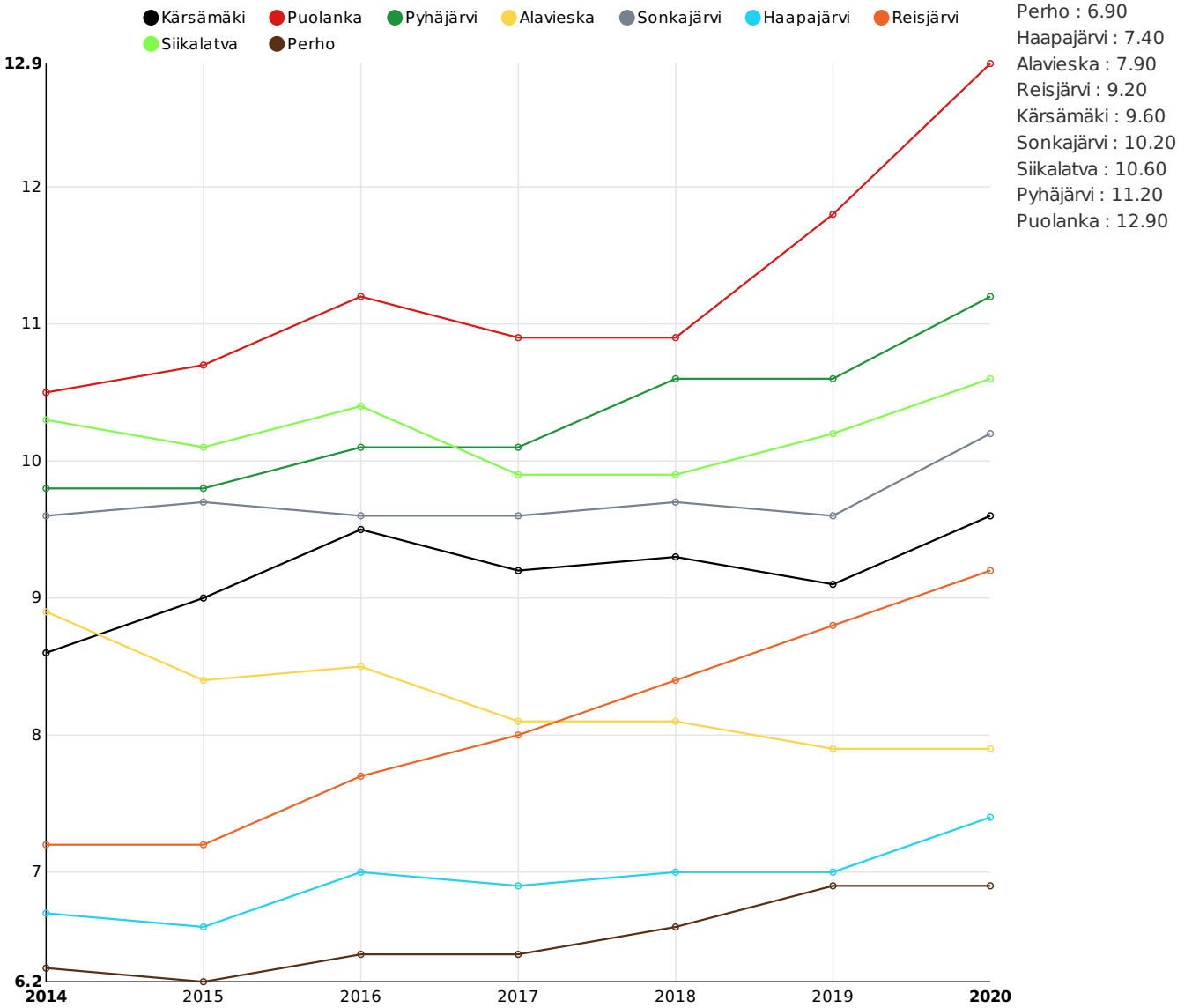

Kärsämäki - LAAJA HYVINVOINTIKERTOMUS 2021 - 2025

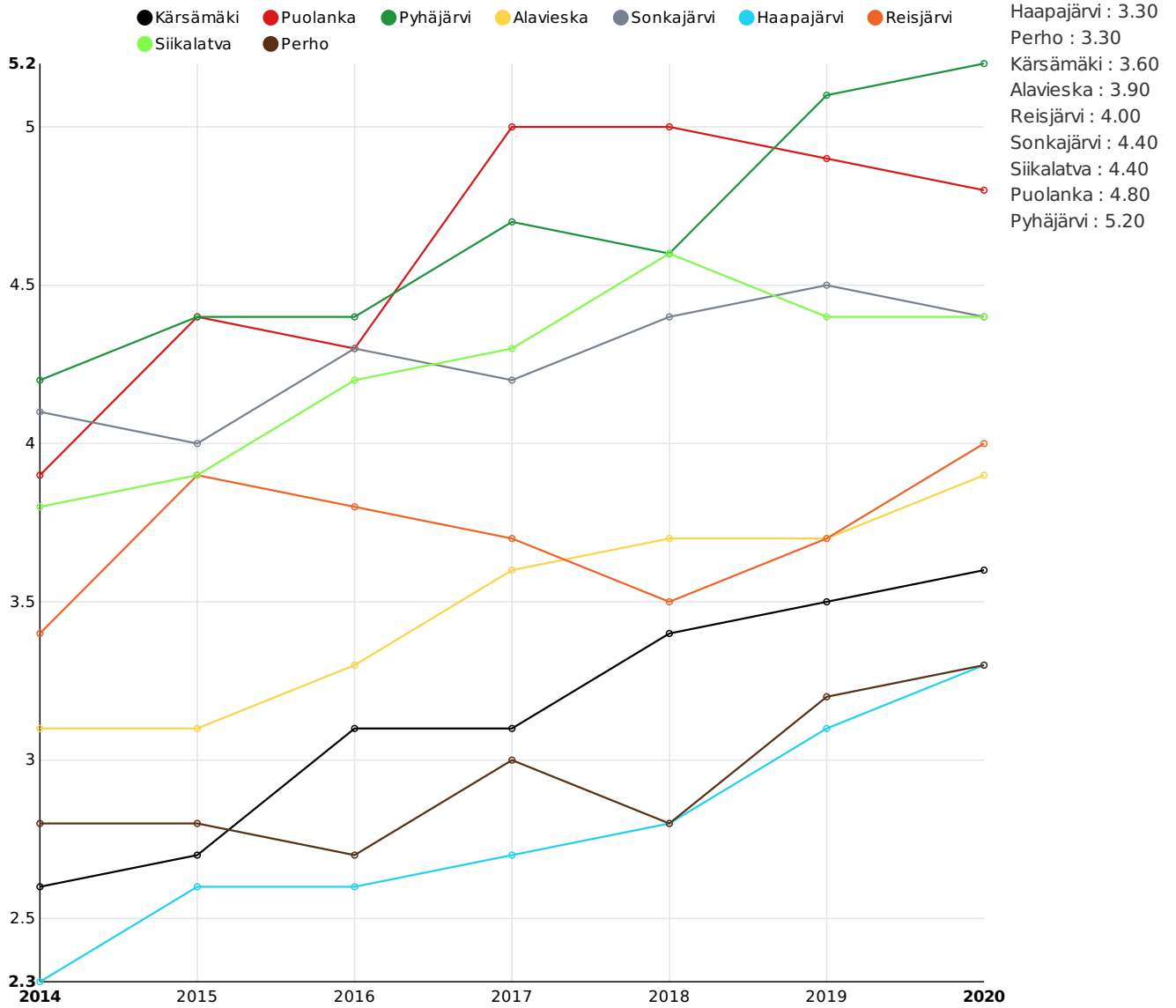
65 - 74-vuotiaat, % väestöstä

75 - 84-vuotiaat, % väestöstä

85 vuotta täyttäneet, % väestöstä

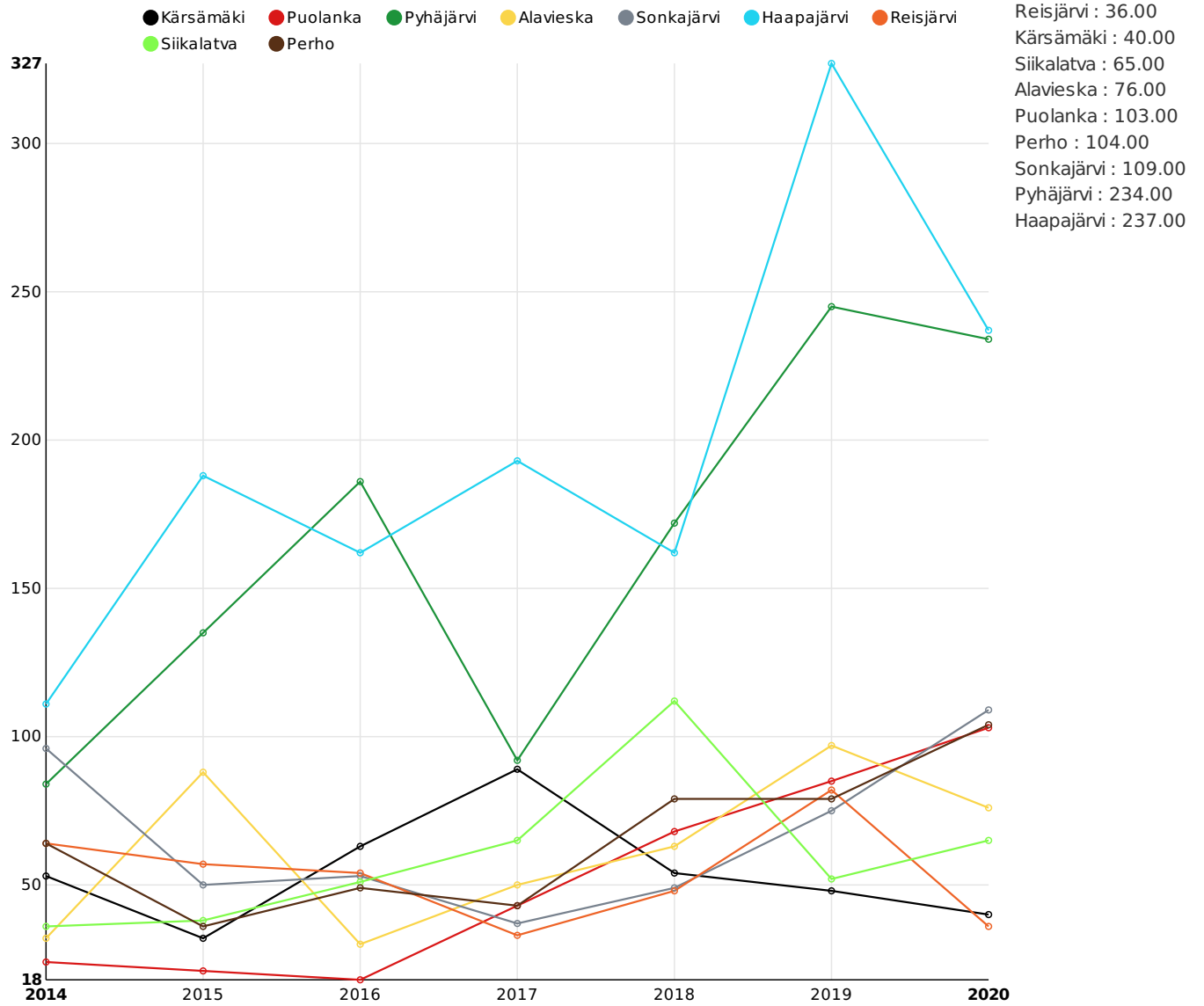
Kärsämäki - LAAJA HYVINVOINTIKERTOMUS 2021 - 2025

Kuntien välinen nettomuutto / 1 000 asukasta

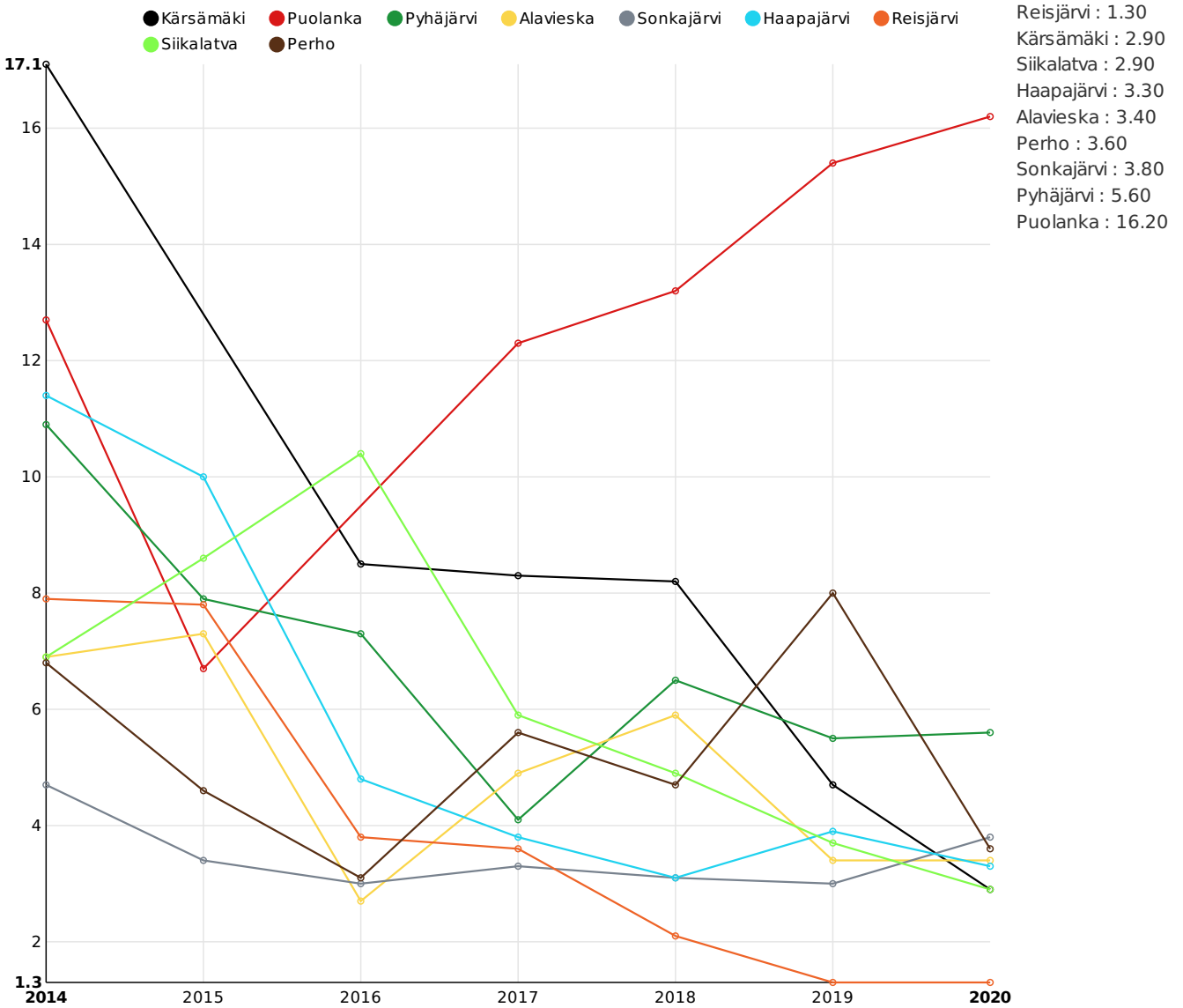
Kärsämäki - LAAJA HYVINVOINTIKERTOMUS 2021 - 2025

Lastensuojeluilmoitusten lukumäärä (THL)

Kärsämäki - LAAJA HYVINVOINTIKERTOMUS 2021 - 2025

Lastensuojelun avoimuusluvut tukitoimien piirissä 0 - 17-vuotiaita vuoden aikana, % vastaavankäisestä väestöstä (THL)

OSA II HYVINVOINTISUUNNITELMA VALTUUSTOKAUDELLE 2021 - 2025

Koulu jatkaa edelleen yhteistyötä Nuorisio Leaderin, NiHakin, 4H:n, yrittäjäyhdistyksen sekä seurakunnan kanssa, toimintaa kehitetään myös muiden Kärsämäkisten yhdistysten kanssa (mm. Riistanhoitoyhdistys ja Voimistelu- ja urheiluseura Kärsämäen Kataja mukana kerhotoiminnassa).

Seurakunnan nuorisotyöntekijä käy viikottain tunnin verran juttelemassa koululaisten kanssa. Yhteistyötä kunnan muiden toimielinten kanssa lisätään edelleen (varhaiskasvatus, sosiaalitoimi, nuorisotyö ja kunnan hallinto).

Syksyllä 2021 aloitettiin konsultatiivinen sairaalakoulu yhteistyö, jolla saadaan vertaistukea ja koulutusta varhaiskasvatukseen ja koulujen henkilökunnalle.

Koulun omien kerhojen lisäksi aloitettiin keväällä 2021 Koko Suomi Harrastaa kerhotoiminta, jolla pyritään saamaan kaikille oppilaille mahdollisuus harrastamiseen. Jatketaan Suomen Harrastamisen mallia eli kerhoja toteutetaan Frosteruksen ja Saviselän koululla. Jatketaan myös KiVa- koulu toimintaa, mikä on jatkuvaa kiusaamisen ehkäisemistä. Myös koulupoliisin kanssa tehdään yhteistyötä. VIPU- toimintaa (oppimisen tuki ja opiskeluhoito) kehitetään koskemaan koulun lisäksi myös varhaiskasvatusta.

Päihdestrategian laatiminen ja siihen liittyvän moniammatillisen työn käynnistäminen. Kuntalaisille on tulossa päihdevalistustilaisuus koululle.

Chat-palvelut käynnistetty normaali.fi nuorille ja vanhemmille enjaks.fi. Lisäksi kunnan internet-sivuilta löytyy Pyydä apua- nappi, jonka kautta voi jättää yhteydenottopyynnön.

Tammenlehvään on tarkoitus kehittää myös seniorineuvola päivakeskustoiminnan yhteyteen.

4 Kuntastrategian painopisteet ja linjaukset

Kärsämäen kunnan vuosille 2019-2023 laaditun strategian vision mukaan Kärsämäki on viihtyvyttä ja yrittäjyyttä edistävä, luova, reagoiva ja kansainvälinen sekä menestyvä ja mahdollisuuksia salliva maaseutupaikkakunta

I Kärsämäestä brändi

Kärsämäki tulee laajasti tunnetuksi vetovoimaisena ja aktiivisena, asukkaitaan ja yrityksiään kannustavana ja elinvoimaisena maaseutupaikkakuntana

II Laadukas maaseutuasuminen

Kärsämäkisen maaseutuasumisen tarjoama elämänlaatu muodostuu paikkakunnan vahvuustekijäksi.

III Keskipiste puolimatassa

Kärsämäestä kehittyä ”Keskipiste Puolimatassa” -saavutettavuutensa pohjalta yritys- ja muita toimijoita investoimaan sitouttava sijoittumiskohte.

IV Kulttuurista elämyksiä ja elinvoimaa

Kulttuuri luo monimuotoisena kehittämisen voimavarana Kärsämäelle elämyksiä ja elinvoimaa ja kytkeytyy tiiviisti paikkakunnan kuvaan ja markkinointiin sekä matkailun ja palvelujen kehittämiseen ja kansainvälisten yhteyksien hyödyntämiseen.

Kärsämäki

Strategia 2019-2023

Positiivisten tarinoiden pitäjä

Sinnikkyydellä ja joustavalla toiminnalla kehittyvä Sijaintinsa avulla, innovaatioilla ja tienkäyttäjää palvelemalla saa investointeja ja työpaikkoja Ottaa positiivista riskiä, palvelee hyvin

PAINOPISTEALUEET & KEHITTÄMISHANKKEET KOHTI VISIOTA

Kärsämäestä brändi

Positiivisten tarinoiden virta, myös yritysten tarinoiden avulla
Monipuolisesti somessa
Tienvarsimainonta

Laadukas maaseutuasuminen

Asumisen kokonaispalvelu
Maanhankinnan, asumisratkaisujen ja elinvoimapolitiikan saumaton kokonaisuus
Vuokra-asumisen kehittäminen
Kyllien asumismahdollisuuksien hyödyntäminen
Luonnonmukaisen pysähdyspaikan kehittäminen

Keskipiste puolimatassa

Keskustaympäristön kehittäminen
Digitalisaatio ja sijainnista riippumaton työ
Kyllien mahdollisuudet tienkäyttäjille
Näkyvä mainonta ja selkeät opasteet
Liikennevirtaa hyödyntävien palvelujen kehittäminen

Kulttuurista elämyksiä ja elinvoimaa

Kulttuurin kohteista, tapahtumista, ympäristöistä ja palveluista kehittyvä kokonaisuus
Luovan kulttuuriyrittäjyyden edistäminen
Kyllien kulttuuri tapahtumissa ja matkailussa

VISIO

Viihtyvyttä ja yrittäjyyttä edistävä
Luova, reagoiva ja kansainvälinen
Menestyvä ja mahdollisuuksia salliva
maaseutupaikkakunta

NYKYTILANNE

Lapsi- ja perhemyönteinen
Palvelut paikkakunnalla
Hyvät koulu- ja varhaiskasvatuspalvelut
Koulut ja muut tilat kunnossa
Yritysmuönteinen
Asuntotilanne haastava
Toiveikas ilmapiiri
Nuorison palveluissa kehittämistarvetta
Vilkas kulttuuritoiminta
Hyvä sijainti

KEHITTÄMISHANKKEET

Kestävä kehitys, luontoarvot ja ilmastomuutoksen torjunta

MISSIOMME

Kärsämäki turvaa asukkailleen hyvän elämän edellytykset ja kehittää paikkakuntaa aktiivisen elinvoimapolitiikan keinoilla.

ASUKKAAT

Yrittäjät ja yritykset
Tienkäyttäjät
Vierailijat

PALVELUT

Asunnot
Tontit
Työpaikat
Toimitilat
Kumppanuus

TAVOITE

Asukastyytyväisyys
Yritystyytyväisyys
Työpaikkamyyntisyys
Tasapainoinen kuntatalous, palvelut mitoitetaan resurssien puitteissa

ARVOT: AVOIN, ROHKEA, VASTUULLINEN, LUOVA, YRITTELIÄS JA YHTEISTYÖKYKYINEN

5 Hyvinvoinnin edistämisen erillishjelmat ja -suunnitelmat

Kuntastrategia vuosille 2019-2023

[Elinkeinostrategia 2016-2021](#)

[Markkinointistrategia](#)

[Kotouttamisohjelma](#)

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma (päivitettyksessä)

[Yrittäjyyskasvustrategia 2020-2022](#)

[Kärsämäen perhekeskus](#)

[Päihdestrategia](#)

6 Hyvinvointisuunnitelma

Lasten ja perheiden hyvinvointi

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit
Perhekeskustoiminnan ylläpitäminen ja kehittäminen	Avoimen kohtaamispaikan kehittäminen kaikenikäisille kärsämäkisille joka tarjoaa vertaistuen. Käynnistetään mm. seuraavia vertaisryhmiä: ensimmäisen lapsen-, haastavasti käyttäytyvien-, ja masentuneiden lasten vanhemmille sekä isäryhmä.	Terveystalo perhepalvelut, varhaiskasvatus, seurakunta ja järjestöt	Kunnan, seurakunnan ja paikallisten sekä alueellisten järjestöjen yhteistyömuodot perhekeskuksen piirissä ovat vakiintuneet sen avoimissa kohtaamispaikoissa, kuten kerhoissa, tapaamisissa, kahvilossa, tilaisuuksissa ja muissa toiminnoissa ja palveluissa. Vakiintuminen tarkoittaa että ainakin perhekerho, perhekahvila, varhaiskasvatuskerho toimivat vakiintuneesti ja ainakin yksi uusi kohtaamispaikka on vakiintumassa. Vakiintuneessa toiminnassa on riittävä määrä käyttäjiä ja se tavoittaa myös uusia asiakkaita.
	Vahvistetaan sosiaali- ja terveystoimen viranomaisten ja palveluntuottajien sekä muiden toimijoiden yhteistoimintaa. Palveluohjaus toimii keskitetysti ja tarjoaa varhaista tukea, hoitoa ja kuntoutusta.	opetustoimi, SOTE-palveluntuottaja, varhaiskasvatus, liikunta- ja nuorisotoimi ja järjestöt sekä muut toiminnalliset ryhmät	maakunnan, kunnan, seurakunnan ja järjestöjen yhteistyömuodot ovat vakiintuneet perhekeskuksen toiminnassa ja palveluiden tuottamisessa. Palvelupyynnöt ja niihin vastaamisprosentti.
Hyvinvoiva kasvuyhteisö	Tavoitteena on henkisen hyvinvoinnin lisääminen ja syrjäytymisen ehkäiseminen. Kiusaamisen estäminen.	koulut, etsivä nuorisotyö, varhaiskasvatus, hyvinvointiohjaaja	Osallistutaan Pohjois-Pohjanmaan LAPE hankkeen kärkihankkeen kehittyvä kasvuyhteisö toteuttamiseen.
	Oppilashuolto	Oppilashuoltoryhmä (mm. vanhempainyhdistys ja oppilaiden edustajat)	

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit
Nuorisovaltuuston toiminnan tukeminen	Kummivaltuutettujen nimeäminen, nuorten osallistuminen HYTE-suunnitelman laatimiseen.	valtuusto, nuorisotyö, kummivaltuutetut ja HYTE-työryhmä.	Nuorten kuuleminen päätöksen teossa on lisääntynyt.

Työikäisten hyvinvointi

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit
Liikunta- ja retkeilypaikkojen ylläpito ja niistä tiedottaminen. Ohjatun ja omatoimisen höntsäliikunnan lisääntyminen eri lajeissa Kärsämäen liikunta- ja ulkoilupajoissa.	Aktiivinen tiedottaminen sosiaalisessa mediassa, liikuntavälineiden lainauspalvelun kehittäminen, laavuverkoston "tuotteistaminen", ohjatun liikunnan lisääminen kansalaisopiston lukukausien ulkopuolella.	Liikuntatoimi ja järjestöt sekä omatoimiliikujat; liikuntasiihteerit, vapaaehtoiset liikunnanohjaajat ja opettajat, palvelusiihteerit ja kuntalaiset.	Ulkoilualuekartta julkaistu, laavut ja ulkoilureitit asetettu nähtäville esim. kirjastoon ja nettiin. Uusia ohjattuja liikuntatahtumia, joissa riittävästi liikkuja. Omatoimiliikunta lisääntynyt, uusia ryhmiä syntynyt.
Omaehtoinen terveyden edistäminen ja terveyserojen kaventaminen	Eri-ikäisille suunnattujen liikunta- ja kulttuuripalveluihin kannustavien neuvolapalveluiden kehittäminen, yhteistyössä maakuntapalveluiden ja järjestöjen kanssa.	Kunnan ja maakunnan palveluntuottajat, kulttuurijärjestöt, Kattilakosken kulttuuriosuuskunnan ja muiden tapahtumajärjestäjien toimijat sekä projektit. Hyvinvointia kuntalaisille digipalvelut.	Terveempi ja hyvinvoivempi väestö
Työttömien aktivointi	Kehitetään osatyökykyisten kuntalaisten kuntouttavia palveluita. Jatketaan aktiivista elinkeinopolitiikkaa työpaikkojen lisäämiseksi. Työttömien terveystarkastuksia jatketaan.	kuntouttava työtoiminta, työpaja, kunnan työllistämistuki Työpaja ja työllistämistiimi, Nihak, Kärsämäen Teollisuuskiinteistöt Oy	Kärsämäki yhdessä -yhdistys tarjoaa tukityötä vaikeasti työllistettäville, TE-toimiston tuen avulla.

Ikääntyvien toimintakyvyn ylläpitäminen

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit
Seniorineuvolan käynnistäminen	Kehitetään seniorineuvolan ajanvaraukseton vastaanotto, jossa tarjotaan liikunta ja kulttuuriaktiiviteetteja sekä valistusta päiväkeskustoiminnan yhteyteen.	yhteistyössä kulttuuristartti-hankeen resurssien kanssa, SOTE-palveluntuottaja sekä liikunta- ja kulttuuritoimi.	Seniorineuvolan toiminnan käynnistäminen. Kokoontumiskertojen lukumäärä ja kävijäkokemukset.

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit
Järjestöjen tuottamien palveluiden tukeminen	<p>Entistä kattavammin tiedottaminen kolmannen sektorin toiminnasta ja tapahtumista, järjestöyhteyshenkilön nimeäminen, Visitkärsämäki-sivu toimii kunnan tapahtumakalenterina. Osallistuminen alueellisten järjestötoimintahankkeisiin.</p> <p>Tavoitellaan järjestöjen yhteistä kehittämishanketta, johon voidaan hakea avustusta esim. Stea:sta.</p>	Varhaiskasvatus, seurakunta, yhdistykset	
Hyvinvointipalveluiden kehittäminen kuntalaiskyselyn pohjalta	Toteutetaan kuntalaiskysely, jossa kuntalaiset voivat kertoa kehittämistarpeista ja palvelutoiveista. Minun arkeni ja elämäni -kysely.	Keskushallinto, asiantuntijat	Kyselyn indikaattorit, aikaisemmat tulokset sekä vertailukelpoiset tulokset muista kunnista.

OSA III VALTUUSTOKÄSITTELY

7 Suunnitelman laatijat

Tuukka Kuisma, kunnansihteeri
Kati Partanen, toimistosihteeri
Ira Toppinen, sivistysjohtaja
Riikka Sarjanoja, varhaiskasvatuspäällikkö
Margareetta Vilppola, hyvinvointiohjaaja
Eeva Huitula, johtava sosiaalityöntekijä
Maria Parhiala, palvelualuejohtaja
Hanna-Leena Lamminmäki, psykologi
Toni Saari, kuraattori
Paula Snellman, opinto-ohjaaja
Juha Korkiakoski, perusopetuksen rehtori
Kirsi Nahkanen, kirjastotoimenjohtaja
Esko Hämäläinen, rakennusmestari
Heikki Valkama, kirkkoherra

8 Suunnitelman hyväksyminen

Hyväksytty Kärsämäen kunnan valtuustossa osaksi kunnan toiminnan ja talouden suunnittelua xx.xx.2021 § x.